869/11

Den 30. maj 2011 blev i sag nr. 78.660:

xxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Nu afdøde forsikrede havde rejse- og ulykkesforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S. Forsikrede døde under et ophold i Nepal. Hans hustru klager over, at selskabet har afvist at dække diverse udgifter over rejseforsikringen, som hun har afholdt i forbindelse med dødsfaldet. Endvidere klager hun over, at selskabet har afvist at udbetale ulykkesforsikringens dødsfaldssum.

Selskabet har afvist at yde dækning med henvisning til, at dødsfaldet skete under bjergbestigning. Ingen af forsikringerne dækker skader, der sker under udøvelse af bjergbestigning.

Af klageskemaet, der er underskrevet af klageren den 30/6 2010, fremgår bl.a.:

"**1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …**
Se vedlagte brev.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
Udbetaling fra hhv. rejseforsikring: kr. 48.750 (6.500 Euro) og
ulykkesforsikring (dødsfaldsdækning): kr. 117.508 (2008 priser)."

Af det vedlagte brev fremgår bl.a.:

"**Pkt. 1 - Sagsfremstilling**
Min mand døde som følge af en ulykke på en trekking sti på vej til bjerget …

Ulykken indtraf tirsdag, den 20. april 2010 på ruten mellem Camp I og Camp II. Ulykken skete omkring middagstid.

Min mand fik en sten i hovedet, mens han gik på en trekking sti sammen med min søn. Dette forårsagede åbent kraniebrud med døden til følge efter kortere tid.

Min søn sad sammen med min mand indtil døden indtraf, idet han ikke havde mulighed for at standse den voldsomme blødning. … Derefter gik min søn tilbage til nærmeste lejr for at få hjælp til at få sin far bjærget ned til …

… er et bjerg, der betegnes som et *'trekking peak',* hvor der er Base Camp i en højde af ca. 4.600 meter, mens Camp I og Camp II er beliggende i henholdsvis ca. 5.300 meters højde og 5.700 meters højde.

Toppen ligger i ca. 6.200 meters højde.

Turen til Camp II kan foretages ad 2 forskellige ruter, dels ruten fra byen … (som min mand og min søn fulgte) og dels ruten fra …

Ruten fra … anses for at være betydeligt vanskeligere end ruten fra …

Efter Camp II er der kun en rute til toppen af ..., som ligger i ca. 6.200 meters højde.

På ulykkestidspunktet havde min mand og min søn vandret i ca. 4 timer og befandt sig i en højde på ca. 5.500 meter i et område med grus og sten.

Der var flere steder ruteafmærkninger, som andre trekkere havde foretaget - i form af sten, som var stablet oven på hinanden - således, som dette sædvanlig gøres.

De havde ikke klatret, og de benyttede ingen form for klatreudstyr. Således havde de ikke noget udstyr på og de anvendte intet udstyr, fordi de endnu ikke havde nået lejren Camp II, hvorfra man kunne begynde en opstigning, som indebar klatring til toppen, der - som anført ovenfor - i øvrigt er klassificeret som et *trekking-peak.*

Anvendelse af udstyr ville kun være nødvendigt fra Camp II til toppen.

Som bilag … vedlægges uddrag fra trekkingbureauet … hjemmeside. Det fremgår heraf, at *From Camp II to summit has been rated as French Alpine Grade D.*

Jeg er enig i, at den del af ruten ville være at betragte som bjergbestigning, som derfor vil være undtaget fra forsikringsdækning.

Selskabets afslag
Alm. Brand har, jfr. bilag …, afslået at give mig erstatning for de udgifter, jeg har afholdt dels i forbindelse med bjærgning af min afdøde mand fra en trekkingsti (med helikopter til …) og derfra hjemtransport (pr. fly) til Danmark og dels manglende udbetaling fra min mands ulykkesforsikring, idet jeg opfatter selskabets brev som afslag på anmeldelse af begge forhold.

Min afdøde mands forsikringsdækning er som følger:

Rejseforsikringen, policenr. …43, jfr. **bilag …,** dvs. forsikringsbetingelser nr. 5041, som bl.a. skulle dække hjemtransport af forsikringstager, herunder af kiste ved dødsfald, gælder ikke

'skade som følge af sikredes deltagelse i ... bjergbestigning, motorløb ... og anden farlig sport.'
(min understregning).

Ulykkesforsikringen, policenr. …86, jfr. vedlagte **bilag …** har en dækning på kr. 117.508 ved indeksår 2008, og der er i policen anført en supplerende dækning for *'udendørs klatrevæg'.*

Alm. Brand har en generel undtagelsesbetingelse (pkt. 13) om, at man **ikke** dækker deltagelse i .... *bjergbestigning, og udendørs klatrevæg.*

I min mands police er der imidlertid tegnet en supplerende dækning for *udendørs klatrevæg.*

Dette tilvalg skete i forbindelse med policens tegning, hvor vi drøftede dette indgående med Alm. Brands assurandør H.K., som er indstillet på at vedstå dette.

Den udvidede dækning blev indføjet som følge af min afdøde mands oplysninger om, at han bl.a. klatrede på … og med baggrund i assurandørens forklaring om, at der var markant forskel på klatring og egentlig bjergbestigning, og at selskabet ikke kunne dække sidstnævnte men godt kunne dække klatring - uanset hvor i verden dette fandt sted.

Vi opfattede dette som en accept af den risiko, der er forbundet med færdsel i klippeområder, på og ved klipper, herunder også at der kan forekomme stennedfald.

Dette resulterede i formuleringen om, at *'nærværende forsikring er udvidet til at dække den forsikrede som amatør dyrker klatring på udendørs klatrevæg.'*

Selskabets begrundelse for afslag på dækning efter begge policer
Generelt om formuleringen af begge policer gælder, at undtagelserne ikke omfatter færdsel i bjerge, hvis dette sker i form af kørsel, vandring/trekking eller andet.

Alm. Brand har i afslagsbrevet af 10. maj 2010 (først modtaget den 19. maj 2010) bl.a. anført, at der gives afslag med den begrundelse, at min mands og søns tur til … havde bjergbestigning til formål.

Dette er ikke korrekt.

De var på ferie i 5 uger, hvor de skulle være nogle dage i … på ren by/shoppingferie, 1 uge i regnskovsområde og ride på elefanter, flere uger på trekking ruter, hvor også andre 'almindelige' turister er på trekking, jfr. foto nr. 2 **(bilag …),** dvs. et såkaldt tea-house treck, hvorefter de havde planlagt ca. 1 uge til at prøve at nå toppen af … Så kun en lille del af deres tur ville have noget at gøre med bjergbestigning, hvis de nåede så langt.

Som det fremgår af foto nr. 2 (bilag …) er hele … trekkingområde fyldt med sten, dvs. at mange steder ville der kunne ske en ulykke p.g.a. stennedfald - selv på en helt almindelig vandring på trekkingstier.

Som foto nr. 1 **(bilag …)** vedlægger jeg et foto med min søn, hvoraf det fremgår, at terrænet ikke er anderledes der, hvor ulykken med min mand indtraf.

Det er min opfattelse, at selskabets begrundelse for at give afslag ikke kan rummes inden for forsikringens vilkår, hvoraf det fremgår, at deltagelse i bjergbestigning er undtaget fra dækning.

Selskabet har videre begrundet afslaget med, at ulykken er sket *på vej mod toppen til…* med følgende bemærkning:

'Det forhold, at turen mod toppen på tidspunktet for ulykken måske havde karakter af trekking er ikke ensbetydende med, at ulykken ikke er omfattet af policens undtagelsesbestemmelser om bjergbestigning. Ulykken er stadig sket under deltagelse i bjergbestigning og undtagelsen gælder alle farer i forbindelse med bjergbestigning, herunder højdesyge, stenskred, frostskader m.m.'
(min understregning).

Jeg er uenig i, at sådanne betingelser, som ikke fremgår af forsikringsbetingelserne, kan indfortolkes.

Tværtimod må undtagelser fortolkes snævert og indskrænkende i overensstemmelse med de almindelige fortolkningsprincipper vedrørende aftaler.

Ulykker, som medfører tilskadekomst, men ikke kan henføres til *deltagelse i bjergbestigning* kan - med den af selskabet valgte formulering - ikke være undtaget fra dækning, hverken ifølge rejseforsikring eller fra ulykkesforsikringen.

Ellers burde Alm. Brand ved sin assurandør, som koncipist af undtagelsen, have præciseret, at enhver form for færdsel i bjergområder, hvad enten dette var i Alperne, på … eller i … m.v. og uanset om man gik eller klatrede og uanset terrænet, ville være undtaget fra forsikring, hvis formålet var at nå til toppen af et område.

Det bemærkes i øvrigt, at uprovokeret stennedfald kan opleveres i alle bjergområdet, herunder i mange asfalterede områder i Alperne, hvor der kan forekomme stennedfald til fare for trafikken, dvs. både for biler, mountainbikere, gående m.v., selv om dette ikke kan tilskrives *deltagelse i bjergbestigning.*

Som følge af policens formulering og tilvalgsdækningen havde både min afdøde mand og jeg selv en berettiget forventning om, at ulykker, der måtte indtræffe under turen, ville være dækket, så længe ulykken **ikke** indtraf under deltagelse og/eller som følge af deltagelse i bjergbestigning.

Et forhold, som er blevet bekræftet af Alm. Brands assurandør.

Det er min opfattelse, at formålet med turen ikke kan berettige til selskabets anvendelse af undtagelsesbestemmelsen, lige så lidt som dette vil kunne anvendes i forbindelse med forsikringens undtagelser af andre former for farlig sport.

Alm. Brand henviser i afslaget også til, hvad et medlem af …klub har skrevet på klubbens hjemmeside.

Jeg skal bemærke, at hverken …klubs medlemmer eller pressen i øvrigt havde nogen faktuel viden om, hvordan ulykken indtraf og under hvilke omstændigheder, og at disses beskrivelse af ulykken er fuld af faktuelle fejl.

Det er ikke rimeligt, at Alm. Brand bruger sådanne kilder til underbyggelse af sine påstande og et afslag på udbetaling.

Hvis selskabets argumentation skulle følges, ville dette eksempelvis indebære, at en forsikringstager ikke ville få erstatning for at blive overfaldt og bestjålet af vejbanditter, hvis vedkommende kørte i en bil til en safarilejr, hvorfra en trekkingekspedition ind i junglen for at fotografere regnskovsgorillaer måtte udgå.

Det må være åbenbart, at anvendelse af undtagelsesbestemmelsen forudsætter, at forsikringstageren faktisk deltog i den form for farlig sport, som er undtaget fra dækning.

Udover begrundelsen om formålet med turen har Alm. Brand yderligere begrundet sit afslag med henvisning til, at ruten *indebar bjergbestigning kategoriseret som AD.*

Alm. Brand har henvist til, at der skal *'klatres mellem basecamp I og basecamp II, og at der må forventes en sværhedsgrad svarende til French Alpine AD++'.*

Dette er udsagn er urigtigt for så vidt angår den valgte rute og forkert for så vidt angår de faktiske forhold, som ulykken må bedømmes efter.

Der er først en klassificering med grad AD++ fra Camp II til toppen.

Jeg skal igen henvise til sagens bilag 3, dvs. uddrag af trekkingbureauets hjemmeside, hvoraf det fremgår, at …, som havde arrangeret rejsen, og havde forestået en række praktiske arrangementer i forbindelse med turen, har betegnet en del af ruten som *'trekking part'* og den sidste del af ruten til toppen som *'climbing period'.*

Alm. Brands oplysning om, at turen fra Camp 1 til Camp II er klassificeret som French Alpine Grade AD++ er således ikke korrekt, og argumentet er fremført i strid med sagens oplysninger.

Det er kun turen fra Camp II til toppen, som er klassificeret som French Alpine Grade D jfr. såvel bilag … som nedenfor om bilag …, men ulykken indtraf langt før denne højde.

Det skal oplyses, at der ikke var mobildækning på ulykkesstedet, men at trekkingbureauet havde afvist, at det var påkrævet med en satellittelefon henset til rutens begrænsede sværhedsgrad og den minimale risiko for ulykker.

Således var der heller ikke krav om, at man skulle have en *'licensed officer'* med - hverken mellem de 2 lejre eller mellem Camp II og toppen.

Jeg skal præcisere, at SOS - med baggrund i en e-mail af 27. april 2010 fra trekkingbureauet over for mig og over for Alm. Brand, jfr. vedlagte **bilag …,** og på vegne af Alm. Brand, uden at dette dog er gentaget i Alm. Brands afslagsbegrundelse - har anført, at *'endvidere er det oplyst, at der er blevet benyttet klatreudstyr i form af blandt andet karabinkager og isøkse'.*

Dette udsagn er urigtigt.

Som allerede anført over for Alm. Brand er denne fejlkonklusion - formentlig - sket som følge af trekkingbureauets erklæring om nogle andre kunder, idet bureauet (bilag …) omtaler en anden tur, som nogle andre kunder gennemførte i efteråret 2009.

Min mand og min søn anvendte ingen form for udstyr og efter, at min søn havde taget afsked med sin døde far, gik han alene tilbage til basecamp i en højde af ca. 4.600, idet der ikke var mennesker i Camp I.

Heller ikke på tilbageturen behøvede [klagers søn] på noget tidspunkt at klatre og han anvende heller ingen form for klatre- eller bjergbestigningsudstyr.

Jfr. bilag … fremgår det af udtalelse af 27. april 2010 fra trekkingbureauet, at *Toppen anses ikke for at være en teknisk meget vanskelig top, men den er mere vanskelig end normale trekking peaks,* dvs. at udtalelsen referer til toppen og dermed til turen fra basecamp II til toppen.

Udsagnet om rutens vanskelighed er selvsagt relativt, idet der - mange steder i verden - findes både lettere og sværere ruter, som er defineret som trekking peaks.

Men faktum er, at det ikke indebærer hverken klatring eller bjergbestigning at gennemføre ruten mellem Camp I og Camp II, hvor der endda mange steder er tydelige ruter med afmærkninger, hvilket kendetegner en trekkingrute.
…
Af trekkingbureauets udtalelse i bilag … (mail af 27. april 2010) fremgår også, at *Klatrerne skal have basale færdigheder i at klatre på sten og is.*

Men også dette udsagn må henføres til den afsluttende del af turen til toppen, dvs. fra Camp II til toppen, som er den del, der er klassificeret svarende til fransk bjergbestigning grade D.

Der er ingen tvivl om, at både min søn og min afdøde mand havde disse basale færdigheder; men det afgørende er, at disse ikke var nødvendige og de blev heller ikke anvendt på det tidspunkt, hvor ulykken indtraf.

Yderligere fremgår af bilag …, at *De brugte reb, snestænger, isskruer og gruppe- klatreudstyr m. v. foruden deres individuelle udstyr ....*

Det er åbenbart, at dette udsagn ikke kan henføres til min søns og min afdøde mands tur, men må relatere sig til trekkingbureauets oplysning om, at der i efteråret 2009 var 2 andre kunder, som nåede toppen uden særligt besvær, jfr. det ovenfor anførte.

Min søn og hans far benyttede ikke et sådant udstyr - eller noget andet udstyr - på ruten mellem Camp I og Camp II, og de var i øvrigt uledsagede, hvorfor trekkingbureauet ikke kan udtale sig om deres tur eller hjælpemidler.

Trekkingbureauets udtalelse i bilag … er, som den er formuleret, tydeligvis relateret til ruten fra Camp II til toppen, hvorfor der - på ulykkestidsstedet - netop ikke var grund til at iagttage særlige sikkerhedsforanstaltninger.

Yderligere er i bilag … anført, at *aktiviteten er defineret som bjergbestigning,* hvilket kun kan være korrekt for så vidt angår turen fra Camp II til toppen.

Endelig er i bilag … anført, at *Turen til toppen indebærer klatring på løse sten og is, hvor der er risiko for nedfald af sten.*

Udtalelsen om, at klatring kan udløse nedfald af sten, er selvsagt rigtigt, men må dermed også forudsætte, at der er sket klatring, hvorved den øverst-klatrende kan udløse en sten, som rammer enten ham selv eller en nedenfor klatrende.

Da hverken min mand eller min søn klatrede, er det umuligt, at de selv kan have udløst et stenskred.
…
Trekkingbureauets udtalelse er fremkommet uden noget konkret kendskab til min mands og søns tur og de konkrete omstændigheder omkring ulykken, herunder hvilket udstyr min mand og min søn havde, og hvad de brugte eller ikke brugte, og trekkingbureauet har ydermere forsøgt at presse mig til at betale dem for at få hentet min afdøde mand til …

Det er min opfattelse, at Alm. Brand - ganske ubeføjet - har lagt trekkingfirmaets udtalelse til grund for at give afslag både efter ulykkes- og efter rejseforsikringen, og at selskabet ydermere har læst bilag … i strid med teksten, jfr. specielt selskabets bemærkninger om klassificering og oplysning om andre kunder i efteråret 2009.
…
Min søn har fotos af turen og optagelser helt indtil ca. 15. minutter før ulykken.
Billede 1 **(bilag …)** viser, hvordan terrænet er umiddelbart inden ulykken indtraf. Det er [klagers søn] på billedet - bemærk, uden bjergbestigningsudstyr, da det var helt muligt og forsvarligt at gå uden dette.

Billede 2 **(bilag …)** viser et tilfældet sted på en almindelig trekkingrute med [klager] i forgrunden, hvoraf det fremgår, at terrænet er fyldt med sten og klipper, så ulykken også kunne være sket her.

Det kan man vel ikke kalde bjergbestigning.

Derved kan terrænet kan dokumenteres, ligesom [klager] kan afgive erklæring om, at hverken eller hans far benyttede noget udstyr, fordi de ikke kravlede eller klatrede, - hverken før eller på ulykkestidspunktet.

Sammenfattende er det er min opfattelse, at ulykken ikke kan anses for at være sket hverken under deltagelse i bjergbestigning eller som følge af bjergbestigning, og at Alm. Brand har bevisbyrden herfor.

Denne bevisbyrde ikke er løftet hverken med henvisning til et trekkingsfirma's generelle udtalelser om, hvad det indebærer at nå toppen af …, eller hvorledes 2 andre af bureauets kunder gjorde det i efteråret 2009.

Turen op ad … mellem Camp I og Camp II kan ikke sidestilles med bjergbestigning, med mindre det dokumenteres af Alm. Brand, at min afdøde mand og søn klatrede og anvendte udstyr til klatring/bjergbestigning.

Efter min opfattelse er det afgørende, hvorvidt ulykken skete, mens min mand klatrede, herunder under anvendelse af sædvanligt bjergbestigningsudstyr, jfr. ankenævnskendelse af 4. oktober 2004 i sag nr. 62.586.

Således kan vandring/trekking på ruter, der i et vist omfang tilmed var afmærkede af andre trekkere, herunder vandring på sten og is, heller ikke sidestilles med bjergbestigning, jfr. ankenævnskendelse af 25. januar 1999 i sag nr. 48.146.

Det er derfor min opfattelse, at jeg har ret til dækning både efter min afdøde mands ulykkesforsikring, hvor der er tegnet supplerende dækning og efter hans rejseforsikring (dvs. transportomkostninger af min mands lig og kiste)."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Til støtte herfor har selskabet i brev af 26/8 2010 bl.a. anført:

"**Begrundelse**
Det fremgår af forsikringsbetingelserne for både rejseforsikringen og ulykkesforsikringen, at de ikke dækker deltagelse i bjergbestigning. Det hænger sammen med, at bjergbestigning uden sammenligning er den sport, hvor flest dør eller kommer til skade.

Afdøde og dennes søn var startet opstigningen af … med det formål at nå toppen. Dette fremgår af [klagers] skrivelse af 30. juni 2010. Uanset om … kaldes et trekking peak eller andet, så er det ikke muligt at bestige det uden brug af hjælpemidler. Afdøde var således på skadestidspunktet i færd med at bestige … og deltog således i bjergbestigning.

Udenrigsministeriet har til SOS oplyst, efter at have indhentet oplysninger fra trekkingbureauet, at der blev benyttet 'ropes, snowbars, icescreews' samt 'harness, carabiners, joomer, iceaxe, plastic climing boots with crampons etc.' Desuden beskriver trekkingbureauet selv aktiviteten som bjergbestigning og at det var nødvendigt at bruge al udstyret for at nå toppen af …
[Klager] nævner i hendes brev af 30. juni 2010, at ulykkesforsikringen er udvidet til at dække klatring. Det er korrekt, men da toppen af … ikke kan nås uden udstyr, er der ikke tale om klatring.

Risikoen ved bjergbestigning omfatter, ud over fald fra klippevæggen, også forfrysninger, fald i gletcherspalter, fald gennem snebroer, højdesyge, stenskred m.m.

Vi er derfor ikke enige med [klager] i, at skaden er omfattet af forsikringerne, fordi der ikke blev benyttet klatreudstyr på skadetidspunktet.

Konklusion
Da [forsikrede] er død under deltagelse i bjergbestigning, dækker hverken ulykkesforsikring eller rejseforsikring."

Efterfølgende er parterne kommet med yderligere bemærkninger i breve til nævnet. Nævnet har fået forelagt disse breve sammen med de bilag, som parterne i øvrigt har fremlagt, herunder flere fotos.

Af forsikredes ulykkesforsikringspolice fremgår bl.a.:

"**Særlige forhold og klausuler**
…
Klatring på udendørs klatrevæg
Uanset det i forsikringsbetingelsernes afsnit 2, pkt. 13.1.1. anførte, er nærværende forsikring udvidet til at dække den forsikrede som amatør dyrker klatring på udendørs klatrevæg."

Af de betingelser, der er gældende for ulykkesforsikringen, fremgår bl.a.:

"**Afsnit 2. Dækningsskema**
…
Forsikringen dækker ikke
…
13. Sport
13.1.1. Ulykkestilfælde, der indtræffer under deltagelse eller træning i professionel sport. Herudover dækkes ikke under deltagelse eller træning i cykel- eller hestevæddeløb på bane, boksning, karate og lignende kampsport, bjergbestigning, udendørs klatrevæg, faldskærmsudspring, drageflyvning og lignende samt dykning med anvendelse af iltmaske."

Af de betingelser, der er gældende for rejseforsikringen, fremgår bl.a.:

"**Afsnit 2. Rejseforsikring**
…
2.2. Generelle undtagelser
Forsikringen dækker ikke:
…
2.2.3.
Skade som følge af sikredes deltagelse i ekspeditioner og storvildtjagt, bjergbestigning, motorløb, bungyjumping, faldskærmsudspring, parasailing, hangglíding, alle former for kampsport og anden farlig sport."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet at måtte lægge til grund, at nu afdøde forsikrede og klagerens søn havde som mål at nå toppen af bjerget, at bjerget er cirka 6.200 meter højt, at forsikrede døde i cirka 5.500 meters højde, at det ikke på ulykkestidspunktet var nødvendigt at bruge særligt klatre-/bjergbestignings-udstyr, og at særligt udstyr først kræves fra Camp II, der er beliggende i cirka 5.700 meters højde.

Nu afdøde forsikrede og klagerens søn havde som anført som mål at nå toppen af bjerget, hvilket kræver særligt klatre-/bjergbestigningsudstyr. At de ikke på ulykkestidspunktet havde nået en højde, hvor benyttelse af særligt udstyr var påkrævet, er efter nævnets opfattelse ikke ensbetydende med, at der ikke er tale om bjergbestigning. Nævnet finder således, at der er tale om bjergbestigning. Efter nævnets opfattelse har selskabet derfor været berettiget til at afvise dækning med henvisning til forsikringsbetingelsernes

undtagelsesbestemmelser vedrørende bjergbestigning. Det, som klageren i øvrigt har anført, kan efter nævnets opfattelse ikke føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

J. Hermann